

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

14. De die festo Corporis Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

tributus Patri, sapientia Filio; benignitas Spiritui sancto. Deum fidelis triplex difficile rumpitur.

CAP. XIV.

De die festo corporis Christi.

PRIMO queritur. Quam antiqua sit huius diei festi celebritas? Ea est instituta ab Urbano IV. & quamvis sit multo recentior alijs Domini nostri celebritatibus: solemniori ramen, & frequentiori apud Christianum unum populum cultu, & veneratione obseruatur, & colitur. Exstat in Clem. Si Dominus, & dereliquit, & venerat. Sancto, integra constitutio edita ab Urbano IV. quae incipit: Transitus de hoc mundo ad Patrem: ubi Pontifex decernit, ut is dies festus colatus feria quinta proxime sequenti octauam Pentecostes. Iucundorem porto huius diei festi cultum facit publica totius Cleri, & Populi supplicatio, quae dicitur Procesio, eo die de more fieri solita, & peccatum condonatio, quam Indulgentiam vocamus: que beneficio Pontificis conceditur singulis, qui hoc die festo Diuinis officijs interficiunt: ut habetur in Clem. nuper allata: si Dominus, de Reliq. & venerat. Sancto. Cuius solemnitatis officium D. Thomas Doctor Angelicus, & Ordinis Predicorum splendor, eiusdem Urbani IV. iussu mira cum devotionis suauitate ob institutionis tanti Sacramenti memoriam cum suis Officiis, integrum compositum, & in omnibus orbis Christiani Ecclesijs laetissime cantatur, & recitatur.

CAP. XV.

De die festo Transfigurationis Dominicæ.

PRIMO queritur, Quam antiqua sit Transfiguratio-nis Dominicæ solemnis celebritas? In Graecorum Ecclesia hic dies festus videtur esse perantiquus. Nam in Monologio Graecorum die festa Augusti ponitur Transfiguratio Domini. At in Ecclesia Romana non videtur ceteram antiquam, ac vetus Transfigurationis Domini, & celebritatem. Teste Platina, Galixus III. constituit, ut die sexta Augusti coleretur, quia eo die Christiani insignem victoriam, superato & cincto ad Belgradum Turcarum exercitu, reportarunt, ubi etiam idem Platina testatur, hunc diem festum non solum Callistum III. instituisse, sed in eam eas peccatorum condonationes sue Indulgentias concessisse, quas ante concesserat Urbanius IV. in die festo corporis Domini: & horarum precatio-num Officium, quod Clerici persolunt, sive eius auctoritate compositum, quod quidem Platina testimoniunum tanquam falsum quidam rejeicit, auctum enim diem festum Dominicæ Transfigurationis longe ante Callistum III. in Ecclesia Romana coli cepisse, quoniam Vuandalbertus, qui teste S. giberto in Chronico, & Trithemio de viris illustribus Ordinis Sancti Benedicti, lib. 2. c. 36. vixit tempore Lotharij Imperatoris circa annum Domini 850. in suo Martyrologio, quod carmine conscripsit, de hac celebrare agit his verbis: Idibus Augusti mortem passura, crucemque Christi sancta caro, aeternam dedit ante figuram. Et Durandus, & Beletus ante Callistum III. facultum de Diuinis officijs scribentes huius diei festa sexta diei Augusti meminerunt. Præterea extant conciones Leonis I. de Transfiguratione Dominicæ.

Ceterum fortassis, qua apud Durandum, & Beletum leguntur de die festo Transfigurationis Dominicæ, non sunt ab ipsis conscripta, sed ab alijs adiecta, & quod scripti Vuandalbertus, ideo scripti fortassis, propter Graecos, & Syros, qui hunc diem festum colebant. Leonis quoque. Sermones non tanquam de festo, sed tanquam de arcanio, & mirabili Transfigurationis Dominicæ my-

sterio facte conscripti. Aut fortassis Callistus III. non diem festum instituit, sed Missæ, & precatio-num officium compositum. Alcibi hic dies, ut festus seruatur, & colitur, alibi vero non item. Certe necessitate, & præcepto ex iure communione non colitur. Nec enim in c. Pronunciandum, de Consecrat. distin. 3. nec in c. Conquestus, de Ferijs, nec alibi in iure communione inter dies festos obseruando habetur.

Secundo queritur, Cur in montem ascendere Christus Dominus voluerit, ut gloriam suam ostenderet: omnes tres Evangelistæ, Matthæus 6. 17. Marcus 9. & Lucas 9. eum in montem ascendisse dicunt, ubi transfiguratus est. Primo, quia mons locus erat ab hominum turba remoto, sic Euthynius, Matth. 17. Solet ab Dominus orandi causa in montem ascendere, ubi & solitudo maior est, & celo conspicuus liberius: ut Marc. 6. Lue. 6. Accedit quod plerumque maior Dei gloria in montibus, qui celo propinquiores sunt, & ab hominibus remotiores, non item in vallis ostenditur.

Secundo quia celitudo montis quandam cum celitudine illius maiestatis, quam ostendit in Transfiguratione, cognationem habebat.

Tertio in montem, inquit Tertullianus lib. 4. contra Marcionem, ascendit. Nam & pristinum populum apud montem & visione, & voce sua Creator initiauerat, oportebat in eo suggesta consignari nouum Testamentum, in quo conscriptum verus fuerat. Erat illa res, dicit Hilarius in Mattheum cap. 17. figura-tionis. Sed cur Dominus Transfiguratus voluit? Respondent Hilarius, Chrysostomus, Euthynius, ut discipulos ob mentionem futuræ mortis conseruantur; id scilicet Theophylactus ait, ut probaret quod dixerat superiori capite, se in gloria Patris sui venturum esse.

Tertio queritur, Quis mons ille fuerit, in quo transfiguratus est Dominus noster? Ex Evangelistis non habemus nomen eius montis; solum Lucas dixit: Ascendit in montem: Matthæus, & Marcus addiderunt: in montem excellens. S. Petrus Epist. 2. cap. 1. Montem sanctum nominauit. Proprium igitur montis nomen Scriptura non expedit. Veteres Patres tradiderunt sive montem Thabor. Hieronymus [in Epist. ad Eustochium de Epitaphio Pauli.] In monte, inquit, Thabor transfiguratus est Dominus. Idem quoque testatur Damascenus [in oratione de Transfiguratione,] Euthynius in illud Psalm. 88. Thabor, & Hermon in nomine tuo exultabunt. Cyrillus Cateche. 11. Beda de Sanctis locis, cap. 17. Porro hunc montem describit Hieronymus Osea 5. Est, inquit, Thabor mons in Galilæa situ, in campis tibis rotundus atque sublimis, & ex omni parte finitus equaliter. Beda vero loco citato hunc montem describit paulo latius: Mons Thabor in medio Galilæa campo, in tribus millibus manens ad Boream à Genesaretis delta, ex omni parte rotundus, herbosus valde, & floridus, altitudine triginta stadiorum, vertex ipse campistris, & multum amarus, viginti & trium stadiorum dilatatio: ubi grande monasterium, grandi quoque silva circumdat, tres Ecclesias habens iuxta quod Petrus dixit: Faciatus hic tria tabernacula. Locus muro cinctus grandia gestans adiicitur.

Quarto queritur, Quotus ætatis anno Christus se transfiguravit? Quoto item mense, & Quoto die mensis, & Quota hora diei? De his nullum apud Evangelistas verbum. Graeci in Monologio sic habent in sexta die Augusti: Transfiguratio Domini, & Dei Salvatoris nostri Iesu Christi. Sic etiam in Calendario Syrorum. Existimo apud Syros, & Graecos traditionem Ecclesiasticam sive, Dominum se transfigurasse ea die sexta Augusti: ac proinde videtur Transfiguratio Dominicæ contigisse anno ætatis Christi trigesimo secundo, aliquot mensibus transactis à necte Ioannis Baptiste, qui occisus est eodem anno tempore Paschali, teste Beda Mar. 6. Sed Durandus, & Iohannes Beletus locis supra citatis, docent Dominum transfiguratum sive initio Martij anno ætatis sue 33.

Matt.
17.
Mar. 9.
Luc. 9.
Mar. 6.
Luc. 6.